

HAAPAJÄRVEN KAUPUNGIN KONSERNIOHJEET

Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Haapajärven kaupungin konserniohjeilla määritellään konsernin johtamiseen, ohjaukseen ja valvontaan liittyvät periaatteet ja toimintalinjaukset. Konsernin tavoitteet määritellään vuosittain kaupungin talousarvion yhteydessä. Ohjetta noudatetaan tytäryhtiöiden lisäksi soveltuvin osin myös osakkuusyhtiöiden ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja vastaa operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta ja seuraa omistajapolitiikan sekä konsernin tavoitteiden toteutumista. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohto raportoi vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle konsernin tavoitteiden toteutumisesta ja konsernivalvonnasta.

Kaupungin edustus konserniin kuuluvissa yhtiöissä ja yhteisöissä

Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhtiöitä. Edellä mainitun lisäksi kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhtiöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserni on määritelty kuntalain 16a §:ssä. ”Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Mitä tässä laissa säädetään kunnan tytäryhteisöistä, sovelletaan myös kunnan määräysvaltaan kuuluvaan säätiöön.”

Haapajärven kaupunki –konsernin tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt ja konserniin kuuluvat kuntayhtymät ovat liitteessä 1.

Kaupunginvaltuusto valitsee kuntayhtymien valtuustojen jäsenet ja varajäsenet toimikautensa alussa. Kuntayhtymien valtuustot valitsevat kuntayhtymien hallitukset. Kaupunginhallitus valitsee tytär- ja osakkuusyhtiöiden yhtiökokousedustajat. Yhtiöiden hallituksen jäsenet valitaan yhtiöiden yhtiökokouksissa.

Konsernijohdolla tai tämän nimeämällä edustajalla on oikeus osallistua, mikäli yhtiön hallitus on niin päättänyt, tytäryhtiön hallituksen kokouksiin ja käyttää

siellä puheoikeutta. Tytäryhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan myös määrätä konsernijohdon läsnäolo-oikeudesta yhtiön hallituksen kokouksessa. Mikäli tätä määräystä ei ole, tulee se seuraavan yhtiöjärjestyksen muutoksen yhteydessä ottaa huomioon.

Ohjeistaminen

Kaupunginhallitus ohjeistaa erillisillä päätöksillä suurimpien tytäryhtiöiden (Haapajärven Kehityskeskus Oy:n, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralojen, Haapajärven Lämpö Oy:n ja Haapajärven Vesi Oy:n) yhtiökokousedustajia. Yhtiöt toimittavat riittävän ajoissa yhtiökokouskutsut sekä kaupunginhallitukselle että yhtiökokousedustajalle. Ohjeistus annetaan mm. seuraavissa asioissa:

- hallituksen jäsenten valinta
- tilintarkastajan valinta
- yhtiön toimialan muuttaminen
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- yrityskaupat
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset
- yhtiön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan

Yhtiöiden hallitusten päätäntävaltaan kuuluvissa merkittävässä asioissa kaupunginhallitus voi tarvittaessa neuvotella yhtiön hallituksen kanssa, mm. toimitusjohtajan valintaan ja johtajasopimuksen ehtoihin liittyvissä asioissa (nämä molemmat asiat kuuluvat Osakeyhtiölain mukaan kuitenkin yhtiön hallitukselle).

Muiden yhtiöiden ja yhteisöjen yhtiökokous- ja muita edustajia ohjeistetaan tarvittaessa.

Kaupungin edustajan konserniin kuuluvissa yhtiöissä ja yhteisöissä tulee toimia konsernin kokonaisedun mukaisesti. Tytäryhtiöiden päätökset eivät saa olla ristiriidassa kaupungin, eivätkä toisten konserniin kuuluvien yhteisöjen päätösten kanssa.

Tavoitteet ja raportointi

Tavoitteena on, että Haapajärven Kehityskeskus Oy, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokralot, Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy laativat toiminta- ja taloussuunnitelman kolmeksi vuodeksi, joka liitetään soveltuvin osin osaksi kaupungin talous- ja toimintasuunnitelmaa. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetään yhtiön toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, joita varten yhtiöt toimittavat tiedot kaupungille vuosittain marraskuun puoliväliin mennessä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungin ja konsernin toiminta- ja taloussuunnitelman vuosittain joulukuussa. Tällä tavoin pystytään määrittelemään konsernin pitemmän aikavälin tavoitteet.

Yhtiöt raportoivat toimintaansa vuosittain kaupunginhallitukselle tilinpäätöksen jälkeen. Yhtiöiden toimintakertomukset ja tilinpäätökset toimitetaan tilintarkastajien lausunnolla varustettuna kaupunginhallitukselle

yhtiökokouskutsun mukana tai erillisinä asiakirjoina kuukautta ennen yhtiökokousta.

Kaupunginhallitus raportoi kaupunginvaltuustolle vuosittain konsernin toiminnasta toimintakertomuksessa olevalla raportilla ja tilinpäätöksessä olevalla konsernitilinpäätöksellä. Lisäksi pidetään vuosittain valtuuston iltakoulu maaliskuun loppuun mennessä, jossa yhtiöt esittelevät toimintaansa ja suunnitelmiaan.

Suurimpien tytäryhtiöiden (Haapajärven Kehityskeskus Oy, Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot, Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy), tulee laatia hallituksen työjärjestys ja työjärjestykseen tulee ottaa maininta esityslistojen toimittamisesta konsernijohdolle.

Tilikausi, kirjanpito ja tilintarkastus

Kaikkien tytäryhtiöiden tilikausi on kalenterivuosi. Ne järjestävät kirjanpitonsa yhteneväisesti siten, että tilinpäätöksistä voidaan laatia koko konsernia koskeva konsernitilinpäätös. Kaupunki antaa ohjeet talousarvioon otettavista toiminnallisista tavoitteista, tilinpäätöksen laatimisesta ja konsernivalvonnasta sekä tarvittaessa myös kirjanpidon järjestämisestä. Yhtiöt toimittavat tilinpäätökset konsernierittelyineen kaupungille vuosittain helmikuun 15. päivään mennessä.

Kaupungin tilintarkastusyhteisö/tilintarkastaja toimii myös suurimpien tytäryhtiöiden tilintarkastajana. Tilintarkastaja valitaan yhtiökokouksessa, joissa on kaupunginhallituksen nimeämä kaupungin yhtiökokousedustaja.

Osakeyhtiölaki huomioiden voivat kaupunginhallitus tai kaupunginjohtaja tarvittaessa pyytää konserniin kuuluvilta yhtiöiltä erikseen määriteltäviä raportteja ja selvityksiä yhtiön toiminnasta.

Jotta tarkastuslautakunta voisi arvioida ovatko valtuuston asettamat, tytäryhtiöitä koskevat tavoitteet toteutuneet, tarkastuslautakunta kutsutaan tytäryhtiöiden tilinpäätöstä ja tavoitteiden toteutumista koskevaan iltakouluun.

Toiminnan kehittäminen yhdessä

Aktiivinen tiedonantovelvollisuus edellyttää että tytäryhtiöt tuovat riittävän ajoissa kaupunginhallituksen tietoon ne asiat, joihin edellytetään kaupunginhallituksen kannanottoa. Yhtiökokousten tai vastaavien koolle kutsuminen ja esityslistojen lähettäminen on järjestettävä niin, että kaupunginhallituksella on tilaisuus ottaa kantaa kokouksessaan käsiteltäviin asioihin.

Konsernin henkilöstöpolitiikka, hankinnat ja muu toiminta

Tytäryhtiöt noudattavat toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Henkilöstöhankinnassa tulee ottaa huomioon konsernin sisäiset siirtotarpeet ja mahdollisuudet. Osa yhtiöistä on jäsenenä Kuntatyönantajissa ja Kuntien eläkevakuutuksessa.

Kaupunki ja tytäryhtiöt tekevät yhteistyötä rahoituksen hankinnassa ja mahdollisessa sijoitustoiminnassa. Kaupunki ja tytäryhtiöt tekevät yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan ja jos se on tarkoituksenmukaista, myös muissa hankinnoissa, kilpailutuksissa ja riskienhallinnassa.

Yhtiöt huomioivat toiminnassaan kaupungin vastaavan toiminnan ja yhteistyötä harjoitetaan aina kun se on mahdollista.

Yhtiöt vastaavat omasta tiedotustoiminnastaan. Konsernia koskevasta tiedotustoiminnasta vastaa kaupunginjohtaja.

Hyväksyntä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt nämä Haapajärven kaupungin konserniohjeet xx.xx.2011 § xx ja ne tulevat voimaan 1.1.2012. Samalla kumotaan kaupunginvaltuuston 26.2.2004 § 17 hyväksymät Haapajärven kaupungin konsernistrategia ja konserniohjeet.